Judaism and Human Sexuality

Gemara Yevamos 63b

תַּנְיָה, תְּלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כָּל מִי שָׁאֵין עוֹמֵק בִּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה – בְּאִילוּ שׁוֹפֵּךְ דָּמִים, בַּבְּיִרְ אוֹמֵר: כָּל מִי שָׁאֵין עוֹמֵק בִּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה – בְּאִילוּ שׁוֹפֵּךְ דָּמִם, שֻׁנֶּאֲמֵר ״בִּי בַּעְלֵם אֵלְהִים עָשָׂה אֶת רְבִּי. יַעֲקֹב אוֹמֵר: בְּאִילוּ מְמַעֵט הַדְּמוּת, שֻׁנֶּאֲמֵר ״בִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הְאָדָם״ וּכְתִיה בַּתְרֵיה ״וְאַמֶּם פְּרוּ וּגְרֵי. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: כְּאִילוּ שׁוֹפֵךְ דָּמִים, וּמְמָעֵט הַדְּמוּת, שֻׁנֶּאֲמֵר ״וְאַמֶּם פְּרוּ וּרְבוּ״. אָמְרוּ לוֹ לְבֶן עַזַּאי: בְּשֹׁ נָאֶה דּוֹרֵשׁ וְמִין נָאֶה דּוֹרֵשׁ וְאֵין נָאֶה דּוֹרֵשׁ – נָאֶה דּוֹרֵשׁ וְאֵין נָאֶה דּוֹרֵשׁ – בְּאָה דּוֹרֵשׁ וְאֵין נָאֶה מְקַיֵּים! עַלְּיִים, נָאֶה מְקַיֵּים וְאִין נָאֶה דּוֹרֵשׁ. וְאַתָּה שְׁנַפְשִׁי חְשְׁקָה בַּתוֹרָה, אֶפְשָׁר לְעוֹלְם – אָמָר לְנִוֹלְם עַלְיִים עַל יְדֵי אֲחֵרִים. תַּנְיָא אִידָךְ, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כָּל מִי שָׁאִין עוֹמַק בְּפְרִיָּה וּרְבִיָּה וּרְבִיָּה — בְּאִילוּ שׁוֹפֵךְ דָּמִים, שֶׁנָּאֲמֵר ״שׁבְּּךְ דֵּם הָאָדָם״ וּסְמִעֵּט הַדְּמִית, בָּן עַזַּאִי מִי נָעָנְר בְּן עֲזַיִר בְּן עֲזַאִי וֹשׁ נָאָה דּוֹרָשׁ וֹכוּי, מָּנִנִי הִיּבְיָּבוֹ וֹי עְּנָאִי יִשׁ נָאָה דּוֹרָשׁ וֹכוֹי. מְנִנִי הַנְּמָוֹ לִי לְנָי עָזַאִי יִשְׁ נָאָה דּוֹרָשׁ וֹכוּי. מְנִנִי וְיִבְּנָחֹה וֹאְנְבְיֹן מִינִי שְׁנָאֵל יִי שְׁנָאָה דּוֹרָשׁ וֹכוּי. מְנִנְיִם וְנִי יִּעְרָאֵל״.

נשים הלכות אישות פט"ו

א האשה שהרשת את בעלה אחר הנישואין שימנע עונתה הרי זה [6] מותר.

במה דברים אמורים בשהיו לו בנים שכבר קיים

Rambam Laws of Marriage Chapter 15 מצות פריה ורביה אבל אם לא קיים חייב לבעול בכל עונה עד שיהיו לו בנים מפני שהיא מצות עשה של תורה שנ' פרו ורבו : ב האיש מצווה על פריה ורביה אבל לא האשה. ומאימתי האיש נתחייב במצוה זו מבן שבע עשרה. וכיון שעברו יעשרים שנה ולא נשא אשה הרי זה עובר ומבטל מצות עשה. ואם היה עוסק בתורה וטרוד בה והיה מתירא מלישא אשה כדי שלא יטרח במזונות ויבטל מן התורה הרי זה מותר להתאחר. שהעוסק במצוה פטור מן המצוה וכל שכן בתלמוד תורה : ג מי שחשקה נפשו בתורה תמיד ושגה בה כבן עזאי ונדבק בה כל ימיו ולא נשא אשה אין בידו עון והוא שלא יהיה יצרו מתגבר עליו. אבל אם היה יצרו מתגבר עליו חייב לישא אשה ואפילו היו לו בנים שמא יבוא לידי הרהור : ד כמה בנים ליהיו לאיש ותתקיים מצוה זו בידו [3] זכר ונקבה. שנ' זכר ונקבה בראם.

הגהות מיימוניות

" [כתב הרמ"ש הם דמתרינן ומם מ"ם לו ללמוד ילמוד ומח"כ שם משה קלבה למוחו לימוד לם ידענם שלם יחהן שיחבעל מסרים ורביה כל ימיו שלם מלינו זה מלם ככן עומי שחשקה נפשו במורה ע"כ]:

Midrash Rabbah Bereishis

נְכֶּל] אֶחָד מֵהֶם לוֹאֲחֵ לוֹ שְׁתַּיִם אַחַת לִפְרָיָה וּרְבָיָה וְאָחַת לְתַשְׁמִישׁ. זוֹ שֶׁהָיְתָה לְפְרִיָּה וּרְבָיָה הָיְתָה יוֹשֶׁבֶת בְּאַלּוּ אַלְמָנָה בְּחַיֶּיהָ; וְזוֹ שָׁהָיָתָה לְתַשְׁמִישׁ, הָיָה מַשְׁקָה כּוֹס שֶׁל עֲלַקִרין, שֶׁלֹא תֵלֵד, וְהָיְתָה יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ מְלֻשְׁטֶת כְּזוֹנָה. הַהוּא דְּכְתִיב:

> שֵׁם הָאַחַת 'עָדָה'", דְּעָדָה [הִתְרַחַק] מִּמֶּנָּה [שֻׁהָיְתָה לְפְרִיָּה וּרְכִיָּה], "וְשֵׁם הַשֵּׁנִית 'צִלָּה'", שֶׁהָיְתָה יוֹשֶׁבֶת בְּצָלוֹ. (עיין רש"י) [בראשיתירבה כג. כ]

״רְעֶה עְקָרָה לֹא תַלֵּד, וְאַלְמָנָה לֹא יְיֵטִיב״ [אִינב כּד. כֹא]. תַּדֵע לְךְּ שֶׁבּן, שְׁבַּר, נְאָינב כּד. כֹא]. תַּבְּר לְךְּ שֶׁבַּן, שְׁהַרִי הַבְּרוּר [הַכְּשִׁר] שְׁבָּהָן הָיָה לֶמֶךְ שְׁתִּי נְשִׁים. הַהוּא לֶמֶךְ שְׁתִּי נְשִׁים. בַּהוּא דְּכְתִיב: ״וַיְּקָּח לוֹ לֵמֶךְ שְׁתִּי נַשִּׁים, נְשִׁים,

דָבָר אַחָר: אָמַר רַבִּי עַזַרְיָה בְּשֵׁם

רַבִּי יְהוּדָה בַּר סִימוֹן: כַּךְ הַיוּ

אַנְשֵׁי דּוֹר הַמַּבּוּל עוֹשִׂים: [שֵׁ]הַיַה

איגרת הקודש פרק ב:

על מתכונתם¹¹. והעדות הברורה כמעשה בראשית: "זיהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו" (בראשית ב, כה), כל זה קודם שחטאו, לפי שהיו עסוקים במושכלות, וכל כוונתם לשם שמים, ולא היו כלי המשגל בעיניהם רק כעיניים או כידיים וכשאר אברי הגוף²⁰. אמנם כשנטו אחרי ההנאות הגופניות ולא נתכוונו לשם שמים, אמר עליה: "זידעו כי עירומים הם" (שם ג, ז)¹¹. כי כאשר הידים בעת שהן כותבות ספר תורה נכבדות הן, ומשובחות ונשגבות, ואם עושות הן נכלה מן הנכלות, מגונות הן, כך היו כלי המשגל לאדם ולאשתו קודם שחטאו ואחרי שחטאו... נמצא שה' יתברך, כל דרכיו משפט, טהרה ונקיות, והכיעור בא מצד פעולות האדם. על זה אמר שלמה: "אשר עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים" (קהלת ז, כט), כלומר אין בכל אברי האדם מצד הבריאה דבר קלקול או כיעור, כי הכל בחכמה עליונה, דבר מתוקן ומקובל, אבל האדם בהיותו חוטא, מביא כיעור לדברים שלא היה בהם כיעור ודופי מתחילה.

והנה, סוד ה״ידיעה״, שאני מרמז לך, הוא סוד היות האדם כלול בסוד החכמה, תבונה ודעת. האדם הוא סוד החכמה²², והאשה היא סוד התבונה²³, והחיבור הטהור הוא סוד הדעת²⁴. וזהו סוד [חיבור] איש ואשה בדרכי הקבלה הפנימית. אם כן הנה החיבור הוא ענין עילוי גדול כשהוא כפי הראוי...

Igeret ha-Kodesh, ch. 2: It should be noted that marital intercourse can occur in one of two ways. The first way is proper,⁷ and let no one think there is anything unseemly or disreputable about it. Indeed such intercourse is called "knowledge," as in "Elkanah knew Ḥannah his wife" (I Sam. 1:19), and not without reason. When the seed is drawn forth in holiness and purity, it comes from the source of knowledge and understanding, which is the brain. Were it not for the sacred dimension of this act, it would not have been called "knowledge." 10

Rambam was wrong in Moreh ha-Nevukhim, when he praised Aristotle for defining the sense of touch as shameful to us. 11 Heaven forbid! The Greek's 12 statement was untrue, containing a veiled trace of unbelief. 13 Had the Greek Aher 14 believed that the world was created as an act of (Divine) will, 15 he would not have spoken the way he did.

We, however, who possess the holy Torah, believe that God created everything as His wisdom decreed and that nothing He created was shameful or unseemly. If we say intercourse is shameful, then the reproductive organs are shameful too. 16 Yet God "made them and established them" (Deut. 32:6), and He did not create anything with a blemish or shortcoming. Otherwise His actions would be less than perfect, whereas the greatest of Prophets (Moses) declared, "The Rock, His work is perfect" (*ibid.* 32:4)...

Indeed, God, in Whose pure outlook evil has no room, corruption and shame are likewise absent. He created man and woman, and He created all their limbs and prepared them to suit their function.¹⁷ This is clearly evident in Gen. 2:25 thus: "Both were naked, Adam and his wife; they were not ashamed."

All this happened before they sinned, when they were preoccupied with spiritual matters and all their intentions were pure. They viewed their reproductive organs as not דע, כי חיבור האדם אל אשתו נחלק לשני דרכים?. הדרך האחד הוא ראויה. אל יחשוב האדם כי בחיבור הראוי יש גנאי וכיעור. חלילה מזה! כי החיבור נקרא "ידיעה" ולא לחינם נקרא ידיעה, כאמרו: "וידע אלקנה את חנה אשתו" (שמואל א א, יט). והסוד: טיפת הזרע כשתהיה נמשכת בקדושה ובטהרה, נמשכת ממקום הדעה והבינה שהוא המוח¹⁰, וידוע שאילו לא היה בדבר קדושה גדולה, לא היו קוראים לחיבור ידיעה.

ואין הדבר כאשר סבר הרב ר' משה ז"ל ^{21} במורה הנבוכים בהיותו משבח לאריסטו על מה שאמר כי חוש המישוש הוא חרפה לנו ^{13} . חלילה, חלילה! אין הדבר כמאמר היווני ^{14} , לפי שיש במאמרו זה שמץ מינות שאינו מורגש ^{15} , שאילו היה מאמין שהעולם מחודש בכוונה ^{15} , לא היה אומר כך היווני ה"אחר" ^{17} .

אבל אנו, בני בעלי תורה הקדושה, מאמינים שהשם יתברך כרא הכל כפי שגזרה חכמתו, ולא ברא דבר שיהיה בו גנאי או כיעור, שאם נאמר כי החיבור הוא דבר של גנאי, הנה כלי המשגל הם כלי הגנות. 18. הרי ה' יתעלה הוא בראם, ככתוב: "הוא עשך ויכוננך" (דברים לב, ו)... ואם כלי המשגל הם דברי גנאי, איך ברא ה' יתברך דבר שיש בו מום, גנות או חסרון? נמצא שאין פעולותיו תמימות, והרי אדון הנביאים מכריז ואומר: "הצור תמים פעלו" (שם לב, ד)... ואבל הענין הוא, כי ה' יתברך, טהור עינים מראות ברע, אין לפניו קלקול או גנאי, והוא ברא איש ואשה, וברא כל אבריהם, והכינם

different from eyes, hands or any other limb.¹⁸

When, however, they turned to physical pleasures without pure intent, "They knew that they were naked" (Gen. 3:7).¹⁹ Just as hands writing a Torah scroll are honorable, exalted and

praiseworthy, and hands doing a despicable act are shameful, so were Adam and Eve's reproductive organs before and after they sinned...

Thus, all God's works are just, pure and clean, whereas that which is objectionable stems from human action. Thus King Solomon said, "God made man upright, but they have sought out many inventions" (Eccles. 7:29). Accordingly, as created, there is nothing corrupt or indecent about any of the human limbs. All were created perfectly, as required, with Supreme wisdom. Man, however, being a sinner, renders unworthy that which had been unobjectionable to begin with.

In mystical terms, the "knowledge" I refer to results when man, whose symbol is wisdom,²⁰ and woman, whose symbol is understanding,²¹ unite in purity.²² Thus, union in marriage is an exalted act when performed in the proper context...

Indeed, legitimate marital union re-enacts the mystery of the creation of Heaven and Earth.²³ Thus, "The saying of the Lord, Who stretched forth the heavens, laid the foundation of the earth and formed the spirit of man within him" (Zech. 12:1). This is the mystical significance of God's declaration, "Let us make man in our image and likeness" (Gen. 1:26); it reveals the Divine partnership in human reproduction, whereby our physical constitution proceeds from the parents but God implants the soul...

Having outlined the primary kind of marital union, I shall now refer to the second kind, which is its opposite. When a man's intentions are impure, his resultant seed is a putrid drop, wherein God has no part, and he is considered to have "corrupted his way on earth" (Gen. 6:12).²⁴ This is meant by "Be holy unto Me for I am holy" (Lev. 20:26).²⁵